

Xarxa d'Oficines i Agències Antifrau

Declaració de Barcelona

D'acord amb les dades de la Comissió Europea, la corrupció es troba molt estesa i arrelada en nombrosos sectors de la vida pública i continua figurant com una de les principals prioritats polítiques de la Unió Europea, cosa que justifica la proposta de Directiva sobre lluita contra la corrupció impulsada per la Direcció General de Migració i Assumptes d'Interior actualment en fase de tramitació.

La corrupció, com a fenomen transfronterer inclòs per la Unió Europea entre els delictes de gravetat especial, fa necessaris els esforços combinats de diferents actors i imposa que les mesures adoptades en el marc de la Unió, juntament amb les adoptades a nivell nacional, tinguin correlació amb les que s'adoptin a nivell autonòmic.

El mes de febrer del 2023 el Govern d'Espanya va rebre el mandat del legislador consistent a adoptar una estratègia nacional específica contra la corrupció.

Des de l'àmbit autonòmic i local, de la mà de les oficines i agències independents de prevenció i investigació de la corrupció i de protecció a les persones informants ja existents, es disposa d'un cabal de coneixement especialitzat i d'experiència que, sens dubte, veurà enriquit amb les que en el futur es puguin arribar a crear.

La Xarxa d'Oficines i Agències Antifrau de l'estat espanyol contempla amb profunda preocupació la supressió i l'afebliment de diverses estructures i instàncies de lluita contra la corrupció, tant a nivell local com autonòmic. Eliminar estructures com les Oficines i les Agències Anticorrupció debilita l'estat de Dret i és contrari al deure derivat de l'Objectiu de Desenvolupament Sostenible 16 consistent a construir institucions sòlides que reforcin l'estat de dret i la justícia. També és contrari als compromisos establerts per la convenció de NNUU contra la corrupció que obliguen els poders públics a crear-los o, si escau, reforçar-los dotant-los de recursos i mitjans suficients que garanteixin el seu funcionament eficient, independència i imparcialitat.

Amb la vista posada en el desenvolupament d'una estratègia nacional contra la corrupció resultarà imprescindible sumar a les diferents iniciatives estratègiques i de planificació indirectes posades en marxa, la col·laboració de les institucions integrades a la nostra Xarxa així com la de les comunitats autònomes d'acord amb això establert a la DA 5a de la Llei 2/2023, de 20 de febrer, reguladora de la protecció de les persones que informin sobre infraccions normatives i de lluita contra la corrupció.

Per tot això, membres de la Xarxa d'Oficines i Agències Antifrau, a fi de contribuir a la prevenció i la lluita contra la corrupció, així com a la protecció dels qui la denuncien, recomanem:

1. Que es garanteixi la independència dels organismes de prevenció i lluita contra la corrupció ja existents i se'n reforci la capacitat mitjançant l'assignació de recursos suficients i el reconeixement de les competències necessàries per al correcte exercici de les seves funcions.
2. Que les mesures legislatives autonòmiques i locals i el seu desenvolupament no suposin regressió, reculada o reducció en la prevenció i lluita contra la corrupció ni en el nivell de protecció de les persones informants garantit a l'Estat espanyol en la transposició de la Directiva (UE) 2019/1937, sinó la introducció de disposicions més favorables.
3. Que les funcions de prevenció i lluita contra la corrupció i la protecció de les persones informants siguin exercides en el seu àmbit territorial per les autoritats autonòmiques existents, que compten amb independència (en la mesura que es configuren com a entitats adscrites al Parlament amb especial blindatge) i experiència acreditada en aquest àmbit.
4. Que les mesures i disposicions adoptades per a la prevenció i la lluita contra la corrupció i la protecció d'informants comptin amb la participació de la societat civil organitzada i la representació de les persones denunciants, contribució indispensable per avançar en la cultura de la integritat i la transparència, la defensa de l'interès públic i la millora de la democràcia.

Signen els següents membres de la Xarxa:

Oficina Antifrau de Catalunya; Agència Valenciana Antifrau; Oficina de Prevenció i lluita contra la corrupció de les Illes Balears; Oficina Andaluza Antifrau; Oficina de Bones Pràctiques i Anticorrupció de la Comunitat Foral de Navarra.

I, també la Sra. Rosa M. Sánchez, i el Sr. Simón Rego Vilar.